

szültségű NDK-beli könyvtárszociológia mögött a magyar olvasásszociológiai kutatások sem maradnak el. Reméljük, hogy többnyire csak címeket és témákat felsoroló, néhány érdekes mozzanatot bizonyos mértékig esetle-

gesen kiválasztó beszámolókat az érdeklődők hamarosan kiegészíthetik a konferencia anyagát tartalmazó kiadványból vagy a Könyvtári Figyelő további számaiból.

KAMARÁS István

Az AIBM lipcsei kongresszusa (1970. június 10—16.)

A Zenei Könyvtárak Nemzetközi Szövetségének idei kongresszusa különösen jelentős volt Magyarország számára. Ez év tavaszán alakult meg a MKE Zenei Szekciója, ez az első lépés az AIBM nemzeti csoport létrejöttéhez. Az új szekció sürgős teendői között központi helyen szerepelt a magyar zenei könyvtárak és fonotékák munkatársai kongresszusi részvételének biztosítása. Ez igen jól sikerült: hazánkat hét jelentős zenei gyűjtemény kilenc munkatársa képviselte a kongresszuson.

Az ünnepélyes, hangversennyel egybekötött megnyitón, június 11-én Siegfried KÖHLER "Zenei nevelés, a zenei gyűjtemények feladatai" címmel tartott előadást; utána nyomban megkezdődtek a kongresszus ülésai.

A Nyilvános Könyvtárak Bizottsága – az AIBM egyik legnépesebb csoportja – Alfons OTT (München) elnökletével nyolc témakört tűzött napirendre. A legfontosabbak közé tartoztak: a kiadvány-, illetőleg a zenei információcsere szélesítésének kérdései; a nemzetközi szövegkezdeti katalógus megszerkesztésének lehetősége; a nyilvános szolgálat kérdései; a zenei könyvtárosok képzése és továbbképzése. – Az albizottságokban folyó munkában hazánk képviselői jelentős szerepet vállaltak. A kiadvány- és információcserevel kapcsolatban SZALAI Ágnes (FSzEK Zeneműtára) már korábban kidolgozott javaslatait vitatták meg; ugyanő szólt hozzá a nemzetközi szövegkezdeti katalógus problémáihoz is. A nyilvános szolgáltatásokkal foglalkozó albizottságban GYIMES Ferenc (Állami Gorkij Könyvtár Zeneműtára) számolt be az országunkban folyó munkáról. – Tavaly külön albizottság létesült a zenei könyvtárosok képzésével kapcsolatos problémák vizsgálatára; ennek mostani ülésén a körözésre kerülő kérdőívet vitatták meg.

A Zeneoktatási Intézmények Könyvtárainak Bizottsága idén alakult meg hivatalosan, sok évi előkészítő munka után. Elnöke, Karol MUSIOŁ (Katowice) a Nyilvános Könyvtárak Bizottságában javasolta annak idején a bizottság életre hívását. A megbeszélések során, az egyes nemzetek

képviselői között, GRÁFNE FORRAI Magda (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Könyvtára) is beszámolót tartott. A bizottság nemzetközi adatgyűjtés megindítását határozta el a hatáskörébe tartozó sajátos problémák vizsgálata érdekében.

Hazai vonatkozásai miatt is nagy figyelemmel kísértük a F o n o t é k a Bizottság és az I A S A (a Hangarchivumok Nemzetközi Szövetsége) megbeszéléseit. Ezeken az üléseken a hangfelvételek feldolgozásának, címléírásának, osztályozásának, a katalógusok szerkesztésének kérdései mellett nagy szerepet kapott a fonotékák kapcsolatának megteremtése, illetőleg bővítése egymással és a gyártó cégekkel, az információcsere és főképp a dokumentumcsere megteremtésének lehetősége. A skandináv rádióállomások fonotékái már kiépítették a kooperációt: egymás között kicserélik a gépi uton feldolgozott és mágnes tárcsára vitt információkat, így mindegyik együttműködő egység az egész információmennység birtokába jut. A nemzetközi együttműködés széles távlatai nyílnak meg előttünk is, ha bekapcsolódunk ebbe a munkába.

A F e l d o l g o z á s i Bizottság két szekcióban tartotta üléseit. A C i m l e í r á s i Bizottság Kurt DORFMÜLLER (München) elnökletével a zenei kéziratokkal kapcsolatos problémákról tárgyalt; hazánkat itt VAVRINECZ Veronika (OSzK Zeneműtára) képviselte. Az O s z t á l y o z á s i Albizottság ülésein K. DORFMÜLLER és PETHES Iván - illetőleg a R I L M Bizottsággal közösen tartott ülésen Barry S. BROOK (New York) elnökölt. Az osztályozási kérdések tárgyalása idén először a teljes nyilvánosság előtt zajlott le; a megbeszéléseken részt vevők nagy száma bizonyította a téma időszerűségét. A határozatok értelmében a bizottság megkezdi az új egyetemes zenei osztályozási rendszer végleges megfogalmazását. Ugyanakkor napirendre tűzte a zenei dokumentumok gépi adatfeldolgozásával kapcsolatos kérdések vizsgálatát.

A többi bizottságban és szekcióban is jelentős munka folyt. A R I S M Bizottság - ennek ülésein magyar részről VAVRINECZ Veronika vett részt - már a zenei kéziratokra vonatkozó adatgyűjtést kezdi meg a nagy jelentőségű nemzetközi forrásrepertórium számára. A D a t á l á s i Bizottságban - itt MONA Ilona (Bartók Béla Zeneműv. Szakiskola Könyvtára) képviselt bennünket - folytatódnak a kiadói lemezszámra vonatkozó felmérések és publikációk. A R I L M Bizottság beszámolójából kitűnt, hogy lényegesen növekedett az adatszolgáltatásban részt vevő országok száma; létrehozták a New York-i mellett az európai központot is; ugrásszerűen emelkedett a RILM-Abstracts előfizetőinek tábora.

A varsói konferencia után most ismét bebizonyosodott, milyen hasznos, ha szocialista országban rendeznek IBM-kongresszust. Egyrészt egymás munkájának megismerése mellett így saját eredményeinket is demonstrálhatjuk, másrészt az országainkból érkező küldöttek már a résztvevők összetételének vál-

tozása révén is nagymértékben befolyásolhatják nemcsak a kongresszus, hanem az egész AIBM munkáját. Ennek a kongresszusnak egyik legnagyobb eredménye a szocialista országok küldötteinek jelenléte volt; a szovjet zenei könyvtárosok most először képviseltették küldöttséggel magukat. — Országaink közül eddig csupán Csehszlovákiában és az NDK-ban működött nemzeti AIBM csoport; a közeljövőben várható a szovjet és a lengyel nemzeti csoport megalakulása, s remélhetőleg Magyarország is hamarosan követi őket.

NDK-beli vendéglátóink a tőlük megszokott pontossággal és ügyességgel szervezték meg és bonyolították le a kongresszust. A hivatalos tárgyalásokat bőségesen tarkították könyvtár-, muzeum- és hangversenylátogatások; ezek mind az NDK zenei kulturájának magas színvonalát bizonyították a kongresszus nagyigényű résztvevői számára.

PETHES Iván

A gyűjtőkori kooperáció hírei

Két új kiadványra hívjuk fel a figyelmet a gyűjtőkori együttműködés tárgyköréből. A KMK szerkesztésében jelent meg **G y ű j t ő k ö r i k o n f e r e n c i a** címmel az 1969. nov. 28-i konferencia anyaga (Láng Imre "Az országos állománygyarapítási kooperáció könyvtárpolitikai kérdései" című bevezető előadása, a KMK összeállítása a kooperációs körök tevékenységének eredményeiről, a konferencián elhangzott hozzászólások, a résztvevők névsora, végül a kooperációs körök kiadványainak és a hazai gyűjtőkori együttműködés irodalmának a bibliográfiája). — Az OMKDK és a KMK közös kiadásában jelent meg a **M ó d s z e r t a n i K ö r l e v é l** 68. füzete, "A gyűjtőkori kooperációs körök megszervezése és feladataik a műszaki tudományok területén" címmel; a kiadvány a műszaki gyűjtőkörök szervezéséhez és programjuk kialakításához nyújt segítséget. — Mindkét kiadványt térítésmentesen megkaphatják az érdeklődők a KMK Tudományos és Szakkönyvtárak Módszertani Osztályán.

Az 1968-as gyűjtőkori utasítással kapcsolatos legfontosabb teendő — a gyűjtőkori kooperáció kialakítása a **m ű s z a k i** és a **m e z ő g a z d a s á g i** szakterületeken. Sajnálattal kell azonban megállapítanunk, hogy épp ebben a két legfontosabb ágazatban igen lassan és bizonytalanul haladnak a munkálatok. — A mezőgazdaság területén az magyarázza a késedelmet, hogy a MÉM tárca átszervezése még mindig nem fejeződött be. A gyűjtőkori együttműködés kialakításáért felelős OMgK betérjesztette új javaslatait a MÉM-hez, s várja a főhatóság döntését. — A műszaki gyűjtőköröket illetőleg csak annyival